

PRESSIKONVERENTS

8. detsember 2011

SISSEJUHATAV SÕNAVÕTT

Daamid ja härrad, asepresidendil ja minul on väga hea meel tervitada teid meie tänasel pressikonverentsil. Järgnevalt tutvustame nõukogu tänase istungi tulemusi.

Nõukogu otsustas regulaarse majandus- ja rahaturuanalüüsi põhjal langetada **EKP baasintressimäärasid** 25 baaspunkti võrra, pärast nende 25 baaspunktist alandamist 3. novembril 2011. Inflatsioon jääb tõenäoliselt ka järgnevatel kuudel üle 2%, misjärel see langeb alla 2% taseme. Süvenevad pinged finantsturgudel pidurdavad endiselt euroala majandusaktiivsust ja kasvuväljavaadet iseloomustavad suur ebakindlus ja märkimisväärsed langusriskid. Sellises keskkonnas peaksid kulu-, palga- ja hinnasurved euroalal jääma poliitikakujunduse seisukohalt olulise aja jooksul vaoshoituks. Rahapakkumise kasvutempo on samas jäänud mõõdukaks. Üldiselt on väga tähtis, et rahapoliitika abil säilitatakse keskmise aja jooksul hinnastabiilsus, kuna see fikseeriks euroala inflatsiooniootused vastavalt meie eesmärgile hoida inflatsioonimäär keskpika aja jooksul alla 2%, kuid selle lähedal. Inflatsiooniootuste kinnistamine on eeltingimuseks, et rahapoliitika saaks toetada majanduskasvu ja töökohtade loomist euroala riikides.

Jätkates euroala pankade likviidsuse toetamist ja jätkuks 30. novembril 2011 alustatud keskpankade ühistegevusele üleilmsele finantssüsteemile likviidsustoe pakkumiseks otsustas nõukogu täna võtta edasisi erakorralisi meetmeid. Need peaksid hõlbustama pangandussektori juurdepääsu likviidsusele ja parendama euroala rahaturu toimimist. Selle tulemusena peaks majapidamised ja reaalsektori ettevõtted kergemini laenu saama. Niisiis otsustas nõukogu esmalt läbi viia kaks 36kuuse tähtajaga pikemaajalist refinantseerimisoperatsiooni varasema tagasimaksmise võimalusega ühe aasta pärast. Operatsioonid teostatakse piiramatul määral fikseeritud intressimääraga pakkumismenetlustena ja nende intressimäär fikseeritakse kogu operatsiooni ajaks peamiste refinantseerimisoperatsioonide keskmise määra juures. Intressi makstakse operatsiooni tähtaja saabudes. Esimene operatsioon toimub 21. detsembril 2011 ja see asendab 12kuulise pikemaajalise refinantseerimisoperatsiooni, mis kuulutati välja 6. oktoobril 2011.

Teiseks otsustas nõukogu suurendada tagatiste hulka, langetades teatud varaga tagatud väärtpaberite reitinguläve. Lisaks sellistele varaga tagatud väärtpaberitele, mida eurosüsteemi operatsioonides juba kasutada saab, loetakse nüüd kõlblikuks ka taolised varaga tagatud väärtpaberid, mille väljastamise hetke ning hilisem paremuselt teine reiting eurosüsteemi ühtlustatud reitinguskaalal on vähemalt A ning alusvara, mis sisaldab hüpoteeklaene ja väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele väljastatud laene. Lisaks lubatakse liikmesriikide keskpankadel ajutise lahendusena tagatisena aktsepteerida ka

makseviivisteta laenuõudeid (ennekõike pangalaene), mis vastavad kõlblikuskriteeriumitele. Vastutust selliste laenuõuete aktsepteerimise eest kannavad keskpangad, mis on nende kasutamist lubanud. Loetletud meetmed jõustuvad kohe, kui vastavad õigusaktid on avaldatud.

Kolmandaks vähendatakse kohustusliku reservi nõuet 2%-lt 1%ni. See vabastab rohkem tagatise ja toetab rahaturu toimimist. Tänu piiramatu mahuga pakkumismenetlusele, mida EKP peamistes finantseerimisoperatsioonides rakendatakse ja sellele, kuidas pangad seda võimalust kasutavad, pole kohustusliku reservi süsteemi vaja rahaturu tingimuste suunamiseks samas ulatuses kui tavaolukorras. See meede jõustub arvestusperioodil, mis algab 18. jaanuaril 2012.

Neljandaks otsustati alates 14. detsembril 2011 algavast arvestusperioodist peatada peenhäälestusoperatsioonid, mida teostati iga arvestusperioodi viimasel päeval. See on tehniline meede rahaturu toimimise soodustamiseks.

Üksikasjalikum pressiteade avaldatakse täna kell 15.30 Kesk-Euroopa aja järgi EKP kodulehel. Nagu oleme ka varem teatanud, on kõik erakorralised meetmed ajutise iseloomuga.

Nüüd selgitan meie hinnanguid detailsemalt, alustades **majandusanalüüsist**. Euroala reaalne SKP kasvas 2011. aasta kolmandas kvartalis sarnaselt teisele kvartalile kvartali arvestuses 0.2%. Küsitlusandmetel on neljanda kvartali majandusaktiivsus nõrgem. Nähtub, et euroala majanduse kasvutempot pärsib mitu tegurit: üleilmse nõudluse kasvu aeglustumine, euroala riigivõlakirjaturul valitsevate pingete põhjustatud ebasoodne mõju rahastamistingimustele ja kindlustundele ning bilansside korrigeerimine nii reaal- kui ka finantssektoris. Samas peaks euroala majandusaktiivsus järgmisel aastal taastuma, ehkki vähehaaval. Seda toetavad üleilmne nõudlus, ülimalad lühiajalised intressimäärad ja kõik meetmed, mis on võetud finantssektori toimimise toetamiseks.

Seda hinnangut kajastab ka eurosüsteemi ekspertide 2011. aasta detsembri majandusprognoos euroala kohta, kus SKP aastane reaalkasv jääb 2011. aastal suurusjärku 1,5%-1,7%, 2012. aastal 0,4% ja 1,0% vahele ja 2013. aastal vahemikku 0,3%-2,3%. 2011. aasta septembri majandusprognoosiga võrreldes on 2011. aasta vahemikku kitsendatud ja 2012. aasta oma märkimisväärselt allapoole korrigeeritud. Viimane peegeldab kahanenud kindlustunde mõju sisenõudlusele ja halvenenud rahastamistingimusi, mis tulenevad riigivõlakriisi tõttu suurenenud ebakindlusest ning välisõudluse allapoole korrigeerimisest.

Nõukogu hinnangul ohustavad euroala majanduskasvu väljavaadet eriti suure ebakindluse taustal endiselt langusriskid. Need on tihedalt seotud teravnenud pingetega euroala finantsturgudel, mis võivad üle kanduda reaalmajandusse, maailmamajandusega, mis võib osutada oodatust nõrgemaks, ning ka proteksionismisurvele ning tasakaalustamatuste kohandumise ebasoodsate arengusuundadega.

Hindadest rääkides jäi euroala aastane ÜTHI-inflatsioon Eurostati kiirhinnangul novembris kahe eelmise kuu tasemele, moodustades 3,0%. Inflatsioon on möödunud aasta lõpust saadik olnud kiirem, peamiselt energia ja muu toorme kõrgemate hindade tõttu. Inflatsioon jääb tõenäoliselt ka järgnevatel kuudel üle

2%, enne kui see langeb alla 2% taseme. Selline areng viitab ootusele, et nii euroala kui ka üleilmse nõrgema majanduskasvu tingimustes peaksid hinna-, kulu- ja palgasurved samuti tagasihoidlikuks jääma. See hinnang kajastub ka eurosüsteemi ekspertide 2011. aasta detsembri majandusprognosis, mille kohaselt euroala aastane ÜTHI-inflatsioon jääb 2011. aastal vahemikku 2,6–2,8%, 2012. aastal suurusjärku 1,5–2,5% ja püsib 2012. aastal 0,8–2,2% piires. 2011. aasta septembri ettevaatega võrreldes on käesoleva ja järgmise aasta vahemikke veidi ülespoole korrigeeritud. See on nii kõrgema naftahinna (eurodes arvestatuna) kui ka kaudsete maksude suurema laekumise tulemus. Nende tegurite mõju peaks enam kui kompenseerima majandusaktiivsuse allapoole korrigeerimisega seotud kasumimarginaalide ja palgakasvu langust.

Nõukogu hinnangul on keskpikal perioodil hindade arengu väljavaadet ohustavad riskid üldiselt tasakaalus. Peamised hinnatõusuriskid on seotud kaudsete maksude ja reguleeritud hindade edasise tõusuga, mis tuleneb eelarve konsolideerimise vajadusest eelolevatel aastatel. Põhilised langusriskid on seotud oodatust nõrgema kasvuga euroalal ja kogu maailmas.

Monetaaranalüüs näitab, et rahaagregaadi M3 aastakasv vähenes 2011. aasta septembri 3,0%lt oktoobris 2,6%ni. Erasektorile väljastatud laenude aastakasv (kohandatuna laenude müügi ja väärtpaperistamisega) tõusis septembri 2,7% tasemelt oktoobris 3,0%ni. Nagu eelmisel kahel kuulgi, viitavad oktoobri rahapoliitilised näitajad suurenenud ebakindlusele finantsturgudel.

Vastaskirjete poolel püsis kaupu ja mittefinantsteenuseid pakkuvatele ettevõtetele ning kodumajapidamistele väljastatavate laenude aastakasv (kohandatuna laenude müügi ja väärtpaperistamisega) oktoobris muutumatuna, ehk vastavalt 2,3% ja 2,5% tasemel. Kohandamata kasvumäärad olid madalamad, kuna oktoobris hoogustus väärtpaperistamine. Üldiselt tundub, et kasvavad pinged finantsturgudel pole laenupakkumist oktoobrikuuni märkimisväärselt mõjutanud. Kuna laenupakkumise mõju võib aga ilmnedagi teatud viitajaga, tuleb eeloleval perioodil laenuturu arengut hoolikalt jälgida.

Keskmisest perspektiivist vaadatuna ja lühiajalisi kõikumisi arvestamata võib öelda, et rahapakkumise kasvutempo on endiselt mõõdukas.

Pankade bilansside tugevus on võtmetähtsusega finantsturgudel valitsevatest pingetest tuleneva negatiivse mõju leevendamiseks, soodustades majanduse piisavat rahastamist. Euroopa Ülemkogu 26. oktoobri otsus jätkata 2012. aasta juuni lõpuni pankade kapitalipositsiooni suurendamist 9%ni esmastest omavahenditest peaks keskmise aja jooksul tugevdama euroala pangandussektori vastupidavust. Seetõttu peavad riikide järelevalveasutused tagama, et pankade rekapitalizeerimisplaanide elluviimine ei kahjustaks euroala majandustegevuse finantseerimist.

Inflatsioon jääb tõenäoliselt ka järgnevatel kuudel üle 2%, misjärel see langeb alla 2% taseme. Süvenevad pinged finantsturgudel pidurdavad endiselt euroala majandusaktiivsust ja väljavaadet iseloomustavad suur ebakindlus ja märkimisväärsed langusriskid. Sellises keskkonnas peaksid kulu-, palga- ja hinnasurved

euroalal poliitikakujunduse seisukohalt olulise aja jooksul tagasihoidlikuks jääma. **Võrdlus** monetaaranalüüsiga kinnitab seda seisukohta, eriti kuna rahapakkumise kasvu alustempo on vaoshoitud.

Eelarvepoliitikast rääkides peavad euroala valitsused andma endast parima, et toetada eelarvepoliitilist kestlikkust kogu euroalal. Tähtsaim eeltingimus finantsturgude normaalse toimimise tagamiseks on uus eelarvepoliitiline kokkulepe, mis seisneb eelarve-eeskirjade ja euroala valitsuste eelarvelubaduste fundamentaalses ümbersõnastamises. **Poliitikakujundajad** peavad vastavaid kohandamismeetmeid määratledes ja ellu viies korrigeerima ülemäärast eelarvepuudujääki ja saavutama lähiaastail tasakaalus eelarve. **See toetab inimeste usku poliitikameetmete tõhususse ja tugevdab seega üldist majanduslikku kindlustunnet.**

Lisaks eelarve konsolideerimisele on nõukogu korduvalt rõhutanud vajadust teha otsustavaid **struktuurireforme**. Käsikäes suurendaksid need nii kindlustunnet, kasvuväljavaateid kui ka uute töökohtade loomist. Tähtsamad reformid tuleks kohe ellu viia, et aidata euroala liikmetel tugevdada konkurentsivõimet, majanduse paindlikkust ja pikaajalist kasvuvõimekust. Tööturureformid peaks olema suunatud jäikuse kõrvaldamisele ja palkade paindlikkuse tõstmisele. Tootetureformid peaks keskenduma turgude täielikule avamisele kasvava konkurentsi tingimustes.